

abc

BEZPIECZEŃSTWA W GÓRACH

COMPASS

Przed wyjściem w góry

- Wybierz ciekawe miejsce
- Zaplanuj trasę
- Przygotuj się kondycyjnie
- Dostosuj trasę (długość, trudności techniczne, czas przejścia) do swojej kondycji, umiejętności i doświadczenia – mapa, przewodnik
- Rozplanuj wycieczkę (co zobaczyć, gdzie zjeść, komunikacja, nocleg)
- Sprawdź warunki na trasie (pokrywa śniegu, oblodzenie, zamknięte szlaki, inne utrudnienia)

- Sprawdź prognozy pogody (burze, temperatura, wiatr, opady)
- Użyj odpowiedniego do warunków i trasy **ekwipunku** (buty, kije trekkingowe, rękawiczki, kask, lonża, raki, raczki, czepek, itp.), którym umiesz się posługiwać,
- Miej odwagę zawrócić, gdy warunki Cię przerosną
- Nie dekoncentruj się w łatwym terenie, a szczególnie na końcu trasy
- Nie zapomnij o:
  - ✓ **Mapa + telefon z aplikacją i mapami działającymi bez zasięgu GSM i dostępu do internetu**
  - ✓ **Telefon z aplikacją Ratunek** (Aplikacja Ratunek porzuca zasięgu GSM i GPS)

- ✓ **Apteczka, czotówka (latarka)**
- ✓ **Zostaw komuś wiadomość, gdzie się wybierasz i kiedy planujesz powrót**

Ubezpieczenie – akcje ratownicze

Jeżeli planujesz wycieczkę górską poza granicami Polski, na Słowację, w Alpy lub inne góry, pamiętaj o odpowiednim ubezpieczeniu się od kosztów ratownictwa górskiego, które jest płatne. Dzienną polisę na wypadek akcji ratowniczej kupimy nawet poniżej 3 złotych, a ewentualne koszty w przypadku akcji ratunkowej sięgają od kilku do kilkuset tysięcy euro.

Polisy online:
polecamy na stronie gorydlaciebie.pl

Numery alarmowe w górach

GOPR / TOPR
601 100 300 lub 985

TOPR Zakopane
18 20 634 44, Zakopane, ul. Piłsudskiego 63a

Grupa Bieszczadzka GOPR
13 463 22 04, Sanok, ul. Mickiewicza 49

Grupa Krynicka GOPR
18 471 29 33, Krynica, ul. Halna 18

Grupa Podhalańska GOPR
18 267 68 80, Rabka, al. 1000-lecia 1

Grupa Beskidzka GOPR
33 829 69 00, Szczyrk, ul. Dębowa 2

Grupa Jurajska GOPR
34 315 20 00, Podlesice 5 k. Zawiercia

Grupa Wałbrzysko-Kłodzka GOPR
74 842 34 14, Wałbrzych, ul. Poznańska 6

Grupa Karkonoska GOPR
75 752 47 34, Jelenia Góra, ul. Sudecka 79

PIERWSZA POMOC Resuscytacja (RKO) u dorosłych

- Oceń bezpieczeństwo
- Oceń przytomność
- Udrożnij drogi oddechowe
- Oceń oddech
- Zadzwoń na 112 lub 999
- Wykonaj 30 ucisków klatki piersiowej
- Wykonaj 2 oddechy ratownicze
- Kontynuuj RKO w stosunku 30:2
- Gdy dostępne jest AED włącz i wykonuj polecenia

PIERWSZA POMOC Resuscytacja (RKO) u dzieci

- Oceń bezpieczeństwo
- Oceń przytomność
- Udrożnij drogi oddechowe
- Oceń oddech
- Zadzwoń na 112 lub 999
- Wykonaj 15 ucisków klatki piersiowej
- Wykonaj 2 oddechy ratownicze
- Kontynuuj RKO w stosunku 15:2
- Gdy dostępne jest AED włącz i wykonuj polecenia

NIEZBĘDNY ZESTAW W GÓRY:

Mapa papierowa

- szeroki zasięg, po rozłożeniu widzisz całą trasę – łatwiej zaplanować trasę;
- nie zależy od żywotności baterii;
- działa w każdych warunkach atmosferycznych – szczególnie mapy w wersji wodoodpornej;

Aplikacja do nawigacji w Twoim telefonie komórkowym – wskazuje aktualną pozycję w terenie. Wiesz dokładnie, gdzie jesteś!

Pogotowie Górskie na Słowacji
Horska Zachranna Sluzba (HZS)
18 300

Pogotowie Górskie w Czechach
Horská služba ČR
+420 1210

www.gopr.pl

Zagrożenia, których skutki możesz zminimalizować

- Wyziębienie
- Burze
- Odwodnienie
- Zastabnięcie
- Urazy ciała
- Zabłądzenie

Wyziębienie

Objawy: dreszcze, biała skóra, sine usta, osłabienie, dezorientacja.

- Dostosuj ekwipunek do prognozowanych warunków pogodowych,
- Bądź przygotowany na niezapowiedziane załamanie pogody (polar, czapka, rękawiczki, kurtka przeciwdeszczowa),
- Miej w apteczce **folię NRC** (koc ratunkowy),
- Przy niskich temperaturach zaopatrz się w podgrzewacze chemiczne oraz ciepły napój w termosie,
- Absolutnie nie „rozgrzewaj się” na trasie alkoholem.

Folia NRC – koc termiczny, koc ratunkowy, folia przeciwstrząsowa, folia izotermiczna. Używana w ratownictwie, turystyce i wspinaczce oraz w sytuacjach awaryjnych w celu poprawy komfortu cieplnego.

Zastosowanie:

- Wyziębienie – stroną srebrną do ciała – by ogrzać (folia nie grzeje, tylko izoluje)
- Przeżranie – stroną srebrną na zewnątrz – by „wychłodzić” (odbija promieniowanie słoneczne i chroni się przed przeżaniem)

Pobierz bezpłatną aplikację RATUNEK na Twój telefon

QR codes for Google Play and App Store.

Burze

- Sprawdź prognozy pogody – jeżeli prognozy zapowiadają burze, zrezygnuj z wycieczki lub zmień trasę,
- Wyjdź na trasę wcześniej rano,
- W okresie burzowym planuj wczesny powrót w doliny – burze przeważnie występują po południu,
- Jeżeli widzisz objawy zbliżającej się burzy staraj się jak najszybciej zejść z wysoko położonych i otwartych przestrzeni, korzystając z bezpiecznej drogi w dolinę,
- Zaplanuj alternatywne drogi bezpiecznego skrócenia wycieczki,

W trakcie burzy

- zabezpiecz się przed wyziębieniem i przemoknięciem,
- szukaj miejsca ostoiętego, gdzie twoja sylwetka nie będzie najwyższym elementem otoczenia,
- nie opieraj się o skały (1 m odstepu), ani nie stawaj pod okapem skalnym,
- metalowe przedmioty odłóż od siebie na co najmniej kilka metrów,
- usiądź w kucki na butach (nogi złączone) nie dotykając ciałem mokrej skały,
- unikaj otwartych przestrzeni, metalowych elementów – łańcuchy, drabinki, maszty, krzyże, itp., pojedynczych drzew, cieków wodnych, żlebów którymi może popłynąć woda.

Przydatne linki do portali pogodowo-burzowych

Mapy radarowe
radar-opadow.pl   www.pogodynka.pl/polska/radary

Mapy burz i blyskawic
Blitzortung.org   LightningMaps.org

Portale pogodowe
pogodynka.pl   meteo.pl

1% na GOPR
KRS: 0000607021

Pomóż ratować!
www.fundacja.gopr.pl

Odwodnienie

Objawy: senność, zawroty głowy, przyspieszona akcja serca, zmniejszenie pocenia, suchość śluzówek, utrata świadomości.

- Zaplanuj, jaką ilość napojów musisz zabrać ze sobą (temperatura powietrza, intensywny wysiłek, miejsca, gdzie możemy uzupełnić zapas płynów – źródła, schroniska, itp.),
- Używaj właściwych płynów (woda mineralna, izotoniki),
- Używaj odzieży technicznej chroniącej przed słońcem i przegrzaniem,
- Jeżeli odczuwasz objawy odwodnienia nie wystarczy uzupełnić płyny, konieczny jest odpoczynek lub wcześniejszy powrót z trasy.

Zastabnięcie

Może być spowodowane wieloma przyczynami, takimi jak: przeciążenie organizmu, udar słoneczny, odwodnienie, choroby serca, cukrzyca itd. Planując górską wycieczkę należy uwzględnić osobiste ograniczenia zdrowotne.

- Zabezpiecz odpowiednią ilość płynów i jedzenia,
- Konieczne należy zabrać ze sobą leki indywidualne (jeżeli takie przyjmujemy),
- Poinformuj współtowarzyszy o swoich dolegliwościach i sposobie ewentualnej pomocy.

Urazy ciała

Złamania, zwichnięcia, skręcenia, rany.

- Podejrzanie urazu kręgosłupa** – unieruchomić odcinek sztywny. Nie przemieszczaj osoby do czasu przybycia służb ratowniczych.
- Uraz głowy** – ranę opatrzyć. Możliwość wystąpienia dodatkowych urazów i powikłań (uraz odcinka szyjnego kręgosłupa, utrata przytomności, wstrząs mózgu, wymioty, niepamięć wsteczna, itd.).
- Podejrzanie złamania** – unieruchomić dwa sąsiadujące stawy.
- Ranę skóry** – przemyć środkiem odkażającym, nałóż gazę jałową, owiń bandażem.

Zabłądzenie

– rozpoczyna łańcuch niebezpiecznych zdarzeń

Przygotowanie wycieczki:
Zawsze miej mapę obszaru wycieczki oraz kompas (wymagana umiejętność obsługi).

Zainstaluj w telefonie lub innym odborniku GPS aplikację i odpowiednie mapy (offline). Polecamy aplikację **SeeMap** – prostą w instalacji i łatwą w użytkowaniu.

Kontrolowanie przebiegu trasy

- Gdzie jestem
- Jak daleko do celu
- Co widać
- Jak kształtowany jest teren

Unikaj samotnych wyjść w góry!

Wychodząc w grupie trzymaj się zasady:

Razem wychodzimy – razem wracamy!

Nie rozdzielamy się w trakcie wycieczki.

Jak wzywać pomocy?

- Telefonicznie **numer alarmowy w górach GOPR / TOPR 601 100 300 lub 985**
- Za pomocą **aplikacji RATUNEK**
- Jakimkolwiek sygnałem optycznym (np. błysk latarki) lub akustycznym (np. wołanie) powtarzającym 6 razy na minutę (co 10 sekund), po czym następuje jedna minuta przerwy. Odpowiedź o zrozumieniu sygnału, to taki sam sygnał lecz 3 razy na minutę, po czym 1 minuta przerwy.

Jak zachować się w razie przylotu śmigłowca?

Gdy pomoc jest **potrzebna** osoba powinna stanąć w pozycji wyprostowanej, z uniesionymi do góry rękami. Sylwetka powinna tworzyć literę **Y** (**Yes**).

Gdy pomoc jest **niepotrzebna**, jedną rękę unosimy do góry, drugą pozostawiamy spuszczoną wzdłuż tułowia.

Aplikacja SeeMap

Łatwa w użyciu nawigacja turystyczna. Połączenie map turystycznych i nawigacji. Podstawowa funkcja to pokazywanie aktualnej pozycji – położenia w terenie na dokładnych turystycznych mapach.

Z aplikacji mogą korzystać osoby słabo znające się na mapach. Po pobraniu mapy nie trzeba łączyć się z Internetem – mapy są offline.

seemap.com.pl

Widok 3D (z lotu ptaka) oraz funkcja panoramy – wyświetla góry które widzisz przed sobą w terenie

- długość przebytej trasy i średnia prędkość
- ślad GPS – przebyta droga
- aktualna prędkość i wysokość n.p.m.
- pozycja GPS – szerokość i długość geograficzna
- aktualna pozycja – **TU JESTEŚ!** zszedłeś ze szlaku – **ZAWRÓĆ!**
- powiększanie i pomniejszanie mapy

✓ **Zawsze jesteś pewny swojej pozycji w terenie**
✓ **Działa offline, bez internetu i sieci GSM**
✓ **Masz zawsze pod ręką**

Wydawnictwo COMPASS poleca

- mapy papierowe, wodoodporne, przewodniki
- mapy do mobilnej nawigacji turystycznej na smartfony, tablety i inne urządzenia GPS

Nasze mapy działają w programach:

www.compass.krakow.pl

Po instalacji

Mapy w SeeMap pobiera się w samym programie po wejściu do

Menu → Mapy → Pobierz Mapę

Pojawia się ekran z napisem: **Pobierz mapę przez internet;** wybieramy Mapy Compass i wybieramy interesującą nas mapę lub korzystamy z opcji wyszukiwanie. Po wybraniu mapy klikamy pobierz... i gotowe.

Po pobraniu mapy po 20 sekundach na ekranie niezarejestrowanej mapy pojawia się okno z prośbą o rejestrację. Numer serijny niezbędny do aktywacji można kupić bezpośrednio w programie SeeMap.

Wybierz mapę do pobrania

Wyszukaj mapy zawierające tekst:

beskid   Szukaj

- Beskid Makowski 2018 v1.18 Compass
Liczba map w pakiecie: 1, wielkość pakietu: 46,8MB
- Beskid Mały 2017 v1.17 Compass
Liczba map w pakiecie: 1, wielkość pakietu: 40,0MB
- Beskid Niski 2017 v1.17 Compass
Liczba map w pakiecie: 1, wielkość pakietu: 85,2MB
- Beskid Sądecki 2017 v1.17 Compass
Liczba map w pakiecie: 1, wielkość pakietu: 47,1MB
- Beskid Sądecki 2018 v1.18 Compass
Liczba map w pakiecie: 1, wielkość pakietu: 47,2MB
- Beskid Sądecki trasy eBike_TurboBikes 2019 v1.19 Compass
Liczba map w pakiecie: 1, wielkość pakietu: 30,9MB
- Beskid Trzech Granic v1.07 Compass
Liczba map w pakiecie: 1, wielkość pakietu: 11,5MB
- Beskid Wyspowy 2016 v1.16 Compass
Liczba map w pakiecie: 1, wielkość pakietu: 75,8MB